

בִּירַח הַמָּלְא

חיה אסתר בגלריה לאמנות במכללת דויד ילין

העוקבת אחר מסלול הירחים ואחר השתנות צורתם וצבעם. בהאזנה קשובה היא אוצרת את כמוסת סודם. מתכנסת אל לבניותם השקטה ומפענחת את המעמקים האפלים בדימויים חזותיים ומילוליים. (9) "וְחִפְיָתִי מִסְהַרְרַת בִּירַח הַמָּלְא". (10) היא משוררת ומציירת מילים: מחכה במרחב השמיימי ולסירוגין משייטת במרחב הקוסמי, מניעה את המסילות לליבם של אנשים.

אוצרת: נאוה ט' ברזני

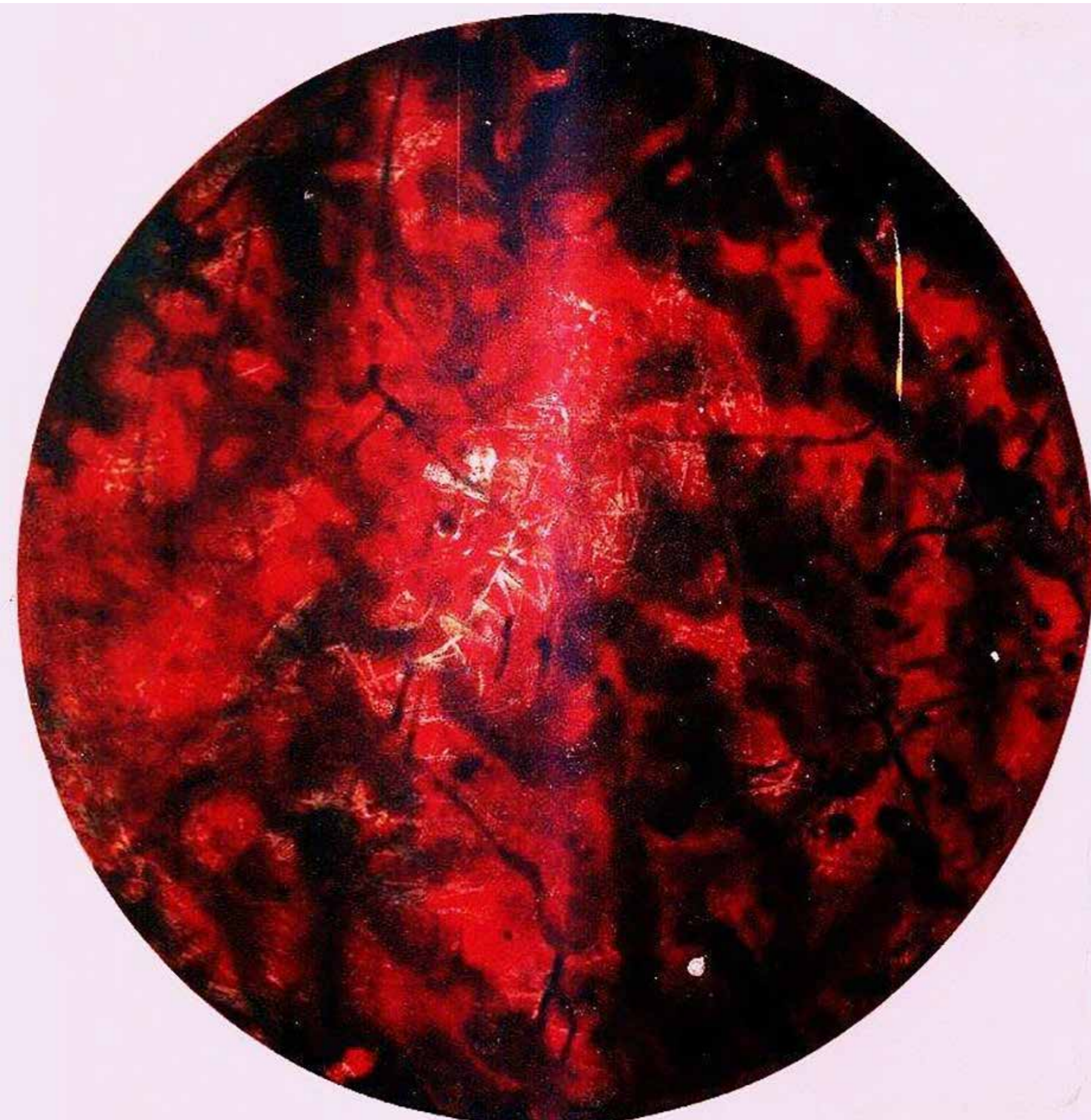
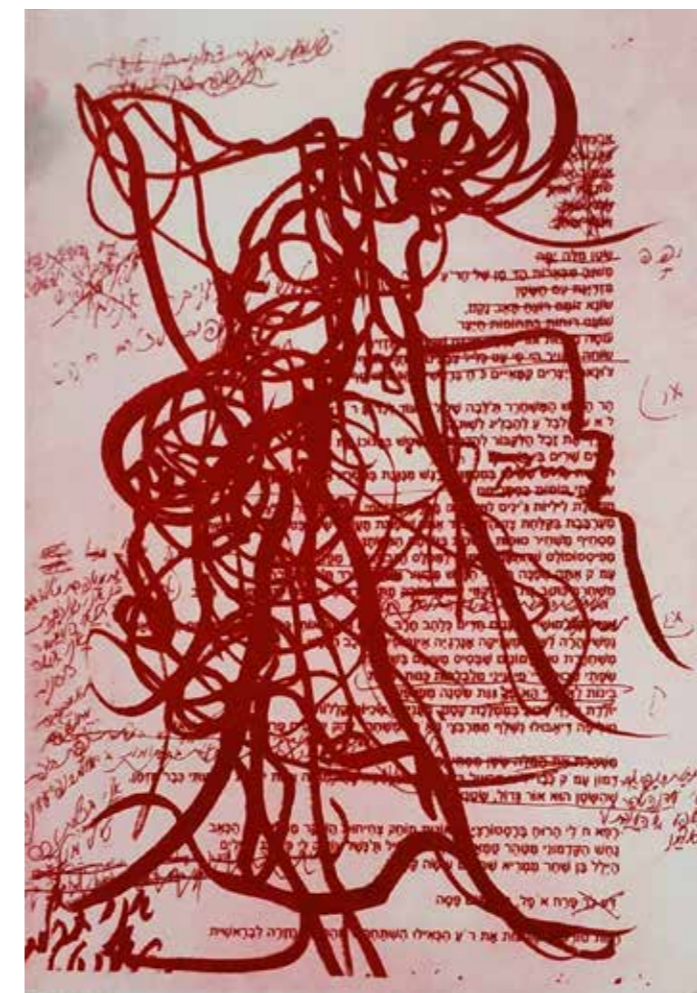
האותיות של חיה אסתר מציירות תמונות. היא כותבת על האותיות שהן חייה ומכנה אותן "אחיות פורחות". (1) בנות המשפחה, האותיות, מתקבצות למילים, רוחפות, חיות בתמונות ומצטיירות כשהיא מספרת: "והנה הסירה העולה מן הים ויורדת אל הצילום, הצילום הפך ציור. הציור הוציא צבעים זוהרים, הצבעים הפכו לצבעי מים. המים הפכו לאד דק ואווירי בתוך הסירה, ושם ועדיין דמות אדם נושאת ידיה, ועולה המראה הנפלא. ציפור ענק כחולה פעה מקור מזהב הוציאה עיר בְּשָׁמַיִם עיר היהלום השחור, פירורי האֵלֶה, מתקבצים אל אלף זרועות, ואישה בעלת כנפיים רתומה לאלף טווסים דוהרת על עבים." (2) הקריאה במילים הפלסטיות והסמיכות הללו עשויות להניע דמיון ומחשבה בתמונות.

חיה אסתר מתארת: "אני הולכת ומלים באות לקראתי, אני נגפת בכך מלים, אבנים וסלעים אתם לי, ופתאום תענוג בא לי בכך, מתענגת חושקת בכך. [...] שד אתן לי." (3) המילים נעות, קרבות אליה, מציפות ומביסות אותה, אך בה בעת הן סלעיות ונייחות, מענגות, נחשקות, ולעיתים אימהיות ומזינות. היא מאנישה את המילים ומספרת שהיא נמשכת אליהן כיוון שהן מיטיבות עימה ומאפשרות לה לממש את רצונה לחיות בלבבות אחרים. יותר מכך, נדמה שהיא מתפללת אליהן כשהיא כותבת: "אנא מצאנה מלים מסילות ללב האנשים." (4) המילים של חיה אסתר פורחות וזורמות על דפים לבנים, וחוברות לא פעם אל הדימויים. "אותיות טמונות בתמונות/תמונות טמונות במלים." (5) וחיה אסתר מתמסרת לנייר הלבן ומדפדת בעולם.

התמונות של חיה אסתר מדברות, עיתים לוחשות, עיתים רוחשות, בוחשות, מרימות קול, רועדות, פורצות, זועקות, למשל בסדרת העבודות "דישום בשיר" בעת שהיא מסעירה את מילות השירים ומכסה את חלקן בתצריב המדמה מערבולת ערה. ניתן לקרוא בעבודות האלו דימוי של פרח חי או של אישה מרובת ידיים ותנועה שבה בעת חושפת ומכסה. בסדרות אחרות היא מצרפת אותיות צפופות ואת חלקן היא מכנה אותיות פורחות. הן רוחפות ומצטיירות על הנייר, כמו דוחקות זו בזו לנוע יחדיו במעגלים אינסופיים. המילים והדימויים חולקים חלקת נייר בעבודותיה של חיה אסתר, וניתן לדמות כיצד המילים הופכות לדימויים והדימויים הופכים למילים בעת שהם דוברים ביניהם בשפה חידתית ואינטימית.

האמנית מתארת את הדף הלבן המוביל אותה "כלוח לב" מהנראה אל הלא נראה, אל כתב נסתר של אותיות ושל תמונות החקוק בו ונכתב בעומק תודעתה. (6) חיה אסתר כותבת בקטלוג התערוכה "מראה מלכות" שמרחבי היסוד החזותי מרגשים אותה, אך אין להם תוקף משל עצמם. (7) כלומר שהחיים הזורמים במרחב הזה, חייה, גופה, נשמתה, רוחה, הם ערוצי האנרגיה שמשיפיעים על הממד החזותי, נעים, רושמים, מפעימים, שופעים ומשרטטים אותו. נותנים לו תוקף. עבודות ההדפס הן עבור האמנית זן נוסף של כתיבה ומשייעות למילים לבטא עוד פנים, להרבות בעוצמה.

"אז למה הגעת לירח?" אני שואלת את חיה אסתר שמראה לי שפעת ירחים. אחר כך אני קוראת בספריה שירח 'התעבר בתוכה' ושלעיתים היא עצמה ירחה. (8) לפעמים היא מכנה עצמה "נקודה שחורה"

Under a full moon

Haya Ester at David yalin Art Gallery

Visual artist and poet Haya Ester writes pictures and paints words and letters. She states that the letters are her life, calling them "letters flying through the air." The artist describes the white page as leading her "like the tablet of my heart" from the visible to the invisible, to the secret forms of the letters and the pictures engraved in the page. Haya Ester writes that the expanses of the visual element excite her but that they have no validity in and of themselves, meaning that the life flowing through this space - her life, body, soul, and spirit -- are channels of energy impacting the

visual dimension and delineating it. They validate it. Her prints overflow, speaking, whispering, rustling, raising their voices, trembling, bursting out, screaming. Sometimes words and images share the expressive and intimate field of a sheet of paper; we can imagine how the words are transformed into images and images become words. "I waited, moonstruck, under the full moon." She is a poet who paints with words, dwelling alternately in the heavenly domain or sailing through the cosmic expanse, creating pathways into human hearts.

Curator: Nava T. Barazani

